

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) bódá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 8 korona

Egyes száma ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

Ki a vesztes?

Abban a hetek óta egész Európát foglalkoztató és szertelenségeiben váratlan parlamenti küzdelemben, melyet az osztrák parlamenti pártok egymás között s részben a kormányval szemben vitak — a vesztes végre is csak a Badeni-kormány lett.

Tehát az erőszak bizonyult győzelemnek.

Emlékezhettünk még, hogy Badeni gróf nem régen még azzal nyugtatott meg egy aggodó külföldi diplomatát, hogy ő — már mint Badeni gróf — teljesen alkotmányos uton kezeli a hatalmat.

Nem emlékeznek meg ugyan az akkori újságok arról, hogy csak a kormányhatalomról beszélt-e akkor Badeni gróf, a mikor ezt az önértékes nyilatkozatot megtette, de a ki a legutóbbi hetek politikai eseményeit, s főképen az osztrák parlamenti tanácskozásokat kellő figyelemben részesítette, annak bizonyára még Badeni gróf beszédének sem változtathatja meg abban való meggyőződését, hogy bizony Ausztriában az utóbbi időben semmi mával nevezendő hatalom — nem volt alkotmányosan kezelve.

Az a hatalom, mely a törvényhozásban a törvényhozók többségének akaratában gyökerezik, alkotmányos államban mindig egy csapáson szokott haladni az ugynevezett központi kormányhatalommal.

Más szóval: alkotmányos államban önálló kormányhatalom nem is formálódhatik ki, mert a kormány a rendelkezésére álló hatalmi eszközökkel csak is a törvényhozásban kijelentett és érvényes formákban megérlelt nemzeti akaratnak és elhatározásnak a végrehajtását veszi eszközébe. Milyet a központi kormányhatalom önálló formákban kezd érvényesíteni, az már azt jelenti, hogy ott a népakarat — tehát az egyedül elfogadható hatalom — nincs alkotmányosan kezelve.

Ausztriában az utóbbi időben ilyen, a minden alkotmányos fogalommal ellentéző közállapotok kaptak lábra.

Badeni ott követte el a végzetes ballépést, hogy a népakarat alkotmányos formák közt való megnyilatkozásának minden útját elvágta — a központi hatalom kezelt kormányhatalom parancsszavával akart és változtatott is meg olyan jogállapotokat, a melyekhez pedig csak is az alkotmányosan kezelt hatalom, tehát a törvényhozás minden formák közt elfogadott akaratának végrehajtása képen lehetett nyulni.

Az a hirhetté vált nyelvredelet élesztette ki a különajku állampolgárok érdekcsoportjait között eladagolt ellentéteket és szülte meg azt az állapotot, melybe az osztrák parlamentarizmus jutott.

Azt hisszük, nem szükséges részletes megrajzolnunk az osztrák parlamenti helyzetet. A ki újságot olvas, tisztá képet alkothat magának arról, a helyzetről, a melybe az osztrák parlamenti élet bele zavarott.

Olyan általános felfordulást, a politikai és a közönséges emberi szenvedélyeknek oly mértékben való elfordulását, az indulatoknak oly rettenetes harcát, a józanságnak, a mérsékletnek, a türelemnek és a nyugodtságnak teljes hiányát parlamenti helyzet még oly szembezőkő módon nem ténítette fel az újabb idők parlamenti küzdelmeiben, mint a milyen képet az utóbb lefolyt osztrák parlamenti tanácskozásokról lehet megrajzolni.

Egy olyan lélekrajzolónak kellene most támadni, mint a milyen Shakspeare volt, a ki megkísértés lélektani magyarázatok után kibogozni azt a rettenetes összegabalyodást, a melybe az osztrák parlament pártjai jutottak.

Azok a jelenetek, melyek az osztrák képviselőház ülés termében már hetek óta folytak, s főleg a legutóbbi napok eseményei a közönségesebb hallandók értelmi körén teljesen kívül esnek.

Politikai pártokat, és politikai pártbereket a nemzet legfőbb testületében ily ádáz tusában állani egymással szemben — aligha mutathat fel újabb időkben valamely nemzet parlamentje.

A hol egy csomó ember sem egymást, sem a testület fejét, sem a helynek szentségét egyáltalán semmire sem becsüli; a hol a parlament elnökét, tehát a közméltóság egyik legmagasabb viselőjét egyszerűen földre teperik és feje fölétt éles késsel rontanak egymásra, ott már csakugyan legalább is — nagyon rosszul van kezelve a hatalom.

Csak a hol a kormányhatalom az alkotmányos kormányzat útjáról önkényűleg letér; csak a hol a kormányhatalom fölébe akar kerekedni a népakaratnak, történhetik meg az, hogy a népképviselőt ilyen ádáz küzdelemben mérje össze az erejét, immár nem is a kormányhatalom kezelői, hanem az egyes parlamenti érdekcsoportok tagjaival.

Ha Badeni grófnak igaza volna abban, hogy Ausztriában a hatalom — alkotmányosan van kezelve, akkor csakugyan a hirneves britt költő rettenetes talentumára volna szüksége annak, a ki az osztrák parlamenti küzdelmek végokaira akarna rámutatni.

Badeni nyelvredelete csak olaj volt a különben már lappangó tüzre, de mindenesetre olyan eszköz, a mely ha alkalmazásba nem vétetik, — a parázs talán magától is elhamvadt volna.

A ki olykép kezeli a központi hatalmat, mint Badeni tette, az alig ha tudja a helyes kivezető utat megtalálni, s annak csak egy kötelessége marad még fenn a politikai közéletben, hogy a hatalom alkotmányos kezelését adja át olyan férfiaknak, a ki a hatalom kezelése közben nem feledkezik meg arról, hogy az ő kezelése alá rendelt hatalom csak úgy érvényesíthető a népek javára, ha az a népakaratban gyökerezik.

A közt a mint Badeni kezelte a hatalmat és a közt, a mint azt az alkotmányos formák közt kezelni kellene, csak épen annyi különbség van, hogy míg a Badeni féle kezelési mód megteremti a teljes parlamenti anarkiát, addig a hatalom alkotmányos kezelése megvédi a parlamentáriszmust az anarkisztikus törekvések ellen.

Badeni gróf bukása csak ama szükségességgnek a kifolyása, melyet a hatalom hibás kezelése nyomán feltámadt általános elégtelenség és visszahatás keltett fel.

Badeni tehát magának tulajdoníthatja azt a csufos bukást, mely politikai pályájának immár végét jelenti.

Hogy e bukás mennyire fogja a politikai helyzetet megváltoztatni — azt e percben csakugyan nehéz megállapítani, mert abból a kuszált állapotból, melybe az osztrák parlamentarizmus jutott — egykönnyen alig lehet biztos következtetéseket megállapítani.

A közel napok talán több világot vetnek ebbe a sötét kérdésbe.

Politikai hir.

A hazai ipar és Wlassics. „H—k” írja:

A márványtáblás miniszter újabban a hazai üvegipart akarja föllendíteni hírhedt leveleivel. Egy esti újságban ugyanis ezt olvassuk: „Hogy ama komoly válság, mely a hazai üveggyártásra az utóbbi időben különféle okokból nehezült, némileg könnyítést nyerjen, Wlassics Gyula közoktatásiügyi minisz-

ter elrendelte, hogy az iskolák szükségleteiket magyar gyárosoknál szerezzék be. A miniszter a főigazgatósághoz intézte e tárgyú feliratát s ezzel is kiszorítjuk azidegen ipart hazánkba. Üveggyártásunk olyan, hogy úgy gyártmány, mint minőség és kivitel tekintetben kiállja a versenyt a külföldivel.” Ha már most tudjuk, hogy a kultuszminiszterium egyik érdemes tanácsosa egy üveggyári részvénytársaság igazgató elnöke, értjük azon meleg érdeklődést is, melylyel Wlassicsnak a hazai üveg egy a szívéhez nőtt. Csak olyan az, mint egy kultuszminiszteri államtitkárnak utolsó körlevele a hazai iskolák és papírpár javára, mikor a legnagyobb papírgyárak egyikének elnökévé lön. Mi immár idejét látjuk, hogy a leghatározatabban tiltakozzunk minden ilyesféle iparpártolási levelezés ellen, mert azok mögött mindig ott rejtőzik az illetéketlen protekció. Igenis a magyar kormánynak kötelessége a magyar ipar a maga egészében támogatni, annak minden védelmét megadni a külföldi betolakodás ellen. Adja ki Wlassics rende etben, hogy a böles vezetése alatt levő tárcza nem fizet idegen ipartermékekért, a mit a magyar ipar is előállíthat. De ne tessék az államköltségvetést felváltani az államtitkárok és miniszteri tanácsosok szűkebbkörű iparainak az üzleti támogatására.

Osztrák dolgok.

Az osztrák kabinetváltozás.

Budapest, nov. 29.

Gautsch báró az új osztrák miniszterelnök már megkezdte a tanácskozásokat a kaabinet megalakítására, de eddig még pozitív megállapodásra nem jutott és kész listát még nem terjeszthetett a felső elé.

Ma Bécsben az összes pártok konferenciákat tartottak, és érdekes, hogy a csehek már most hangoztatják, hogy a nyelvredeletek visszavonásával ők mennek be a leghevesebb obstrukcióba.

Folytak már a tanácskozások a magyar kormányval is, a provizórium elfogadási határidejének meghosszabbítása iránt.

A mai tudósításunkat itt adjuk:

Bécs, nov. 28.

Gautsch báró a mai nap folyamán hosszabban tanácskozott Welsersheimb báróval és Witte osztrályfőnökkel, később pedig báró Bánffy Dezső miniszterelnököt kereste föl, kivel a kiegyezési provizórium dolgában konferált.

Ugy értesültünk, hogy Gautsch báró a provizórium keresztülvitelére nézve a magyar kormánytól újabb praclusio-terminust kért, hir szerint december 15-éig.

Osztrák körök vélekedése szerint a magyar kormány a terminus megadása iránt nem fog nehézségeket az osztrák kormány elé gördíteni, ha a magyar kormány végleg ragaszkodik ahhoz, hogy a provizórium Ausztriában alkotmányos uton létesüljön.

Szilágyi Bécsben.

A magyar képviselőház elnöke, Szilágyi Dezső, ma reggel Bécsbe érkezett. Ehhez a hirhez némely lap azt a kommentárt fűzi, hogy Szilágyinak Bécsbe utazása a felség kívánságára történt, a ki a magyar képviselőház elnökével nyilván értekezni óhajtott a válságos helyzet dolgában. Abban a helyzetben vagyunk, hogy a legmegbízhatóbb értesülések alapján helyreigazíthatjuk ezt a téves közlemlényt. Szilágyi Dezső nem a felség parancsára, hanem önként utazott Bécsbe tehát s arra nem tegnap, hanem már a múlt hét elején szánta rá magát és pedig tisztán azzal a szándékkal, hogy mint privát ember, élve a magyar képviselőház szívetelése által nyújtott alkalmakkal, a bécsi viszonyokat személyes meggyőződés alapján ismerje meg. Bécsbe tehát nem a magyar képviselőház elnöke utazott, hanem Szilágyi Dezső, a magán ember. Az utazásához fűzött politikai kombinációk tehát egészen alaptalanok.

A koronának annál kevésbé volna oka az osztrák helyzet miatt beállott bonnyodalmakról Szilágyi Dezsővel értekeznie, mivel köztudomás szerint ilyen értekezés szeptember vége felé már itt Budapesten megtörtént, a mely alkalommal a képviselőház elnöke, mint

értesültünk, módot talált arra, hogy a felség előtt az egész válságára és annak minden elképzelhető eshetőségére vonatkozó nézeteit kifejttesse.

Az ellenzék feltételei.

Gautsch még eddig nem tárgyalta, az ellenzék vezéreivel, a kiknek feltételei a következők:

1. A nyelvredelet szabályozása.
2. Változás az elnökségben.
3. A Falkenhayn-féle házszabály-módosítás feltétlen visszavonása.

Wolf szabadulása.

A mikor a kormány bukásának híre elterjedt, az üneplő sokaság az országos törvényeszk elé ment és ott hangosan követelte Wolf szabadon bocsátását, közben már azt is beszélték, hogy Bécs hőse már szabad, de hamarosan megtudták, hogy még 5 óra a vizsgálóbíró előtt megjelent kihallgatásra. Ekkor azt mondotta a vizsgálóbíró Wolfnak, hogy kérje szabadlábra helyezését, de Wolf brúszk modorban válaszolt:

— Nem fogom kérni, de követelni fogom, mert mint a nép képviselőjének ehhez jogom van.

Ilyen körülmények közt a vizsgálóbíró nem tehetett egyebet, mint azt, hogy visszavezette cellájába.

Hét órakor a Rathkammer összeült, hogy Wolf szabadonbocsátása ügyében határozzon. Nyomban meghozták a határozatot, a melyet az orsz. törvényeszknek megküldöttek és Wolf nyolcz órakor elhagyta a börtönt. Nem a főkaput távozott, mert ott ezernyi néptömeg csoportosult, hanem egy mellékapun. — Itt várta barátja és védője dr. Berger, a kivel fiakkal hazahajtatott. Ez alatt a közönség még folyást ott maradt a főkapu előtt és nem tudta, hogy Wolf már kiszabadult.

Mikor ennek híre elterjedt, megindultak valamennyien a Ringre, egy vendéglőbe, mert azt hitték, hogy ott találják Wolfot. Majd a közellevő Landmann kávéházban keresték, s ott zajos ovációzt rendeztek kiszabadulásának örömeire. A kávéházban sem találták Wolfot. Időközben több képviselő érkezett a lakására és elmondotta, hogy a kiszabadult fogoly családja körében élvez a tüzhely melegét. Az ezer főből álló tömeg Wolf lakása elé sereglett s ott tüntetett a hős mellett.

A bukás története és következményei.

A Badeni-kormány bukását, a mily váratlanul jött a nagy közönségnek, épp oly osztatlan örömmel fogadta. Némely politikusok aggodalmasnak találják a dolgot, mert tulajdonképpen a szociáldemokraták buktatták meg, a kik ezáltal elismert hatalmuk tudatára jutottak, de azért mégis örülnek ennek a megoldásnak, mert egy csapással rendes kerékvágásba hozták a parlament és a kormány szekerét.

Badeni gróf sorsa már akkor eldőlt, mikor a király visszaérkezett és Gautsch bárót fogadta; az uralkodó mindezzel nem akarta Badenit azonnal elbocsátani, nehogy úgy lássék, hogy az ellenzék és különösen a szociáldemokraták erőszakolták ki, — a miniszterium elbocsátását. Mikor tegnap reggel a tüntetés megkezdődött, azonnal kiadták a parlament elnapolására vonatkozó császári rendeletet. A hivatalos lap külön kiadását, mely a Lieber Graf Badeni kikezdésű császári rendelet közli, ezirvel osztogatták utonutószélen, remélve, hogy a parlament elnapolásának híre a lelkek le fognak csillapulni.

De a kormánynak ez az intézkedése semmit sem használt. Erre az uralkodó előbb Badeni gróftól, azután Bánffy bárót, Welsersheimb bárót és végül Gautsch bárót fogadta, a kivel tudatta, hogy elvárja a miniszterium lemondását. Gautsch elvitte Badeni grófnak az uralkodó izenetét és Badeni délután két órára miniszteri tanácsot hívott össze s ezen a miniszterek egyetértően aláírták a lemondást, melyet a király azonnal el is fogadott és Gautsch bárót bízta meg az új miniszterium megalakításával.

Márczius 15-ikének a megünneplése.

Budapest, nov. 28.

Az irói- és művészvilág sok kitünőségű gyűlt ma délen össze a Royal-szálló egyik

termében, hogy megvalósulása segítse Feszty Árpád grandiózus tervét márczius 15-ikének felszázados megünneplése dolgában. Maga Jókai Mór a márcziusi nagy napok zászlótartója elnököl a gyűlésen és költői szárnyalású megnyitó b szédében megkapó emléket állított a felszázad előtt lezajlott korszakalkotó eseményeknek. Márczius 15-ikének jelentőségét méltatta egy fényes beszédben Rákosi Jenő is és e két ragyogó szónoklat hatásától elbűvölve, mindenki lelkesedéssel tette magáévá a hazafias és művészeti szempontból egyaránt hatalmas eszmét. A gyűlésen az országos bizottság megalakult és megválasztotta a végrehajtó, rendező és művészi bizottság tagjait, ezeket is az irók és művészek közül.

A mikor Jókai Mór a terembe lépett, lelkes éljenzés hangzott föl, amely csak fokozódott a megnyitó beszéd hatása alatt. A gyönyörű beszéd, amely hosszú idő óta, Jókai első szereplése a nyilvánosság előtt, így hangzik:

Tisztelt polgártársaim!

Hazafiai örömmel üdvözlöm önöket a jelen alkalmából.

Összejövetelünk ezéja a magyar népszabadság közelgő ötvenéves évfordulójának a magyar néphez, méltón leendő megünneplését előkészíteni. (Éljenzés.)

Tudjuk jól, hogy 1848 tavaszával kezdődött el az a nevezetes korszak hazánkban, mely a népet, a földet, a sajtót, alkotmányos törvények által főlsszabadtotta.

Hogy elnyert szabadságát a magyar nép jól tudta felhasználni, az ötven év a azt fényesen bebizonyította: elég erős oka van rá, hogy e felszázad évfordulójának egy örömmünnepet szenteljen.

Ezelőtt ötven évvel mondtam én ki e jelszavakat: a magyar nemzet csak alkotmányos szabadságért küzd, ha azt kivívhatta, a legerősebb támasza, talpöve fog lenni a trónnak, az országnak, a törvénynek. (Taps.)

Ötven év kellett rá, hogy a világszellem ezt a jóslatot megvalósítsa. Valóvá lett. Elismerik ezt a külnemzetek, elismerik a koronásfők.

A magyar korona drágakövei közül hiányzott, a gyémánt: most már az is megvan, a magyar nép hűsége, ez a koronagyémánt: ez a kristály magja az egész országnak. (Hejjeslés.)

Mutassuk be ezt a népet a fővárosnak, a törvényhozásnak, a trónnak a maga és pompájában, a hogy azt az indítványtevő művészársunk élénk rajzolta. Mutassuk be már nemcsak a bársont és selymet, mely nem saját termésünk, melyért a külföldnek adózunk, de mutassuk be egyszer a saját néptűnt keze szötte patyolatot és darócot, felkészítve népünk leányainak kézi munkájából szerzett pom. ájával. (Zaj s taps.)

És mutassuk be a magyar munkásosztályt a maga egyszerűségében, tisztaságában, mutassuk be nemcsak a keztyűs kezeket, a mik kardot emelnek, hanem a munkában izzadt tenyereket, a melyek az ország leggazdagabb aranybányáját képezik. (Tetés. Taps.)

És aztán emlékezzünk meg róla, hogy a népet nem csak azok a polgártársak alkotják, a kiket az 1848-iki törvények felszabadítottak, hanem azok is, a kik őket felszabadították, a magyar nemesség.

Az a magyar nemesség, mely kilencz századon át, az országot vérellel védte, megtartotta, visszahódította, soha nagyobb diadalt nem vívott ki, mint 1848 tavaszán, a midőn a sokszázados előitéleteket legyőzve, kiváltságos előjogairól lemondott s a hazafiaság jogait polgártársaira kiterjeszté, s a hazafentartás terheit velők megosztotta s ezt tette egy szívvel, lélekkel, egy ellenkező szó nélkül. (Éljenzés.)

Most a magyar nemesség egybe van kötve a magyar néppel, mint a damaszkszi kar pengéjében az arany az álléllal. Azért törhetetlen.

S mi is esatlakozzunk a néphez, a szellem munkáira. Nekünk is szülőatyánk volt az 1848-ban aláírt sajtószabadság. Aki or volt Magyarországon kilencz hirlap, most van kilenczszáz. S az írodalommal együtt növekedett a művészet. Minket is megillet, hogy azt a kezdetleges könyvnyomtatógépet, melyen amaz emlékeztetés napon a magyar nemzet kívánnalmi szabadon kinyomtatott, zárandokolva kövessük Budapest palotásorai és országháza körül teendő dicsőséges körútjában.

Ami egy nemzetet nagygyá tesz, az a szellem, munka és a szabadság.

Hozsánna mind a háromnak! (Lelkes éljenzés, taps.)

Lelkes, hosszantartó éljenzés és taps kísérte a költői szépségű beszédet, majd Jókai felkérte a Feszty Árpádot, hogy ismertesse tervét.

Feszty előbb lendületes szavakkal fejtette a népszabadság és a szabad gondolat termékenyítő hatását és ezután egy poétikus fordulatlat rátér tulajdonképeni tárgyára. Magyarországi az egyetlen, ugymond, ahol még van sziv, ahol még találunk tulipános és virágos szűrőket, de találunk varágos lelküket is. A magyar népet még nem érintette meg az internacionális áramlat, hogy a paraszt szűrőről lekerült volt a tulipános virág. De ne is hagyjuk levéteit, ápoljuk a lelkeiben! Gyűjtjük össze őket itt Budapesten az ország szívében, hogy megismerje, hogy mindenki, — az egész világ a magyar népet, az ő igazi természetes mivoltában, az ő romlatlan lelkével.

Gyűjtjük őket össze és rendezzünk egy nagy ünnepélyt, rendezzünk egy menetet, a melyben végig vonul az egész ország. Ilyenformán képzeljük a menetet: Elöl haladjon egy nemesi bandérium, amelyet egy lovas kőrös csapat előz meg. A bandérium után haladjon a nép. Első sorban haladhatnának a rusnyák, oroszok, akik ott laknak a Verchovinná, a verekei szoros mellett, hol őseink bejöttek. Mert ez a nép, dacára annak, hogy nyelve orosz, szokása orosz, de mégis oly törhetlen szeretettel viseltetik a nagy nép iránt. És így tovább haladhatnának az emberek, természetrajzi és földrajzi alakulásban. Természetesen lóháton. Ez az ugynevezett nép. Ezt követné a civilizáció feltűntetése allegorikus képekben. Azután vinnék azt a nyomdát, a melyen 1848-ban kinyomatták azt a 12 pontot.

Ezután jönne a sajtószabadság allegorikus ábrázolása, a sajtó képviselőivel, az írakkal. Utánna vinnének egy nyomdát, mely folytonosan okádna a frissen nyomott 12 pontot s egyéb hazafias felhívásokat, melyeket a nép közt kell szétosztani. Azután a festők és művészek csoportja, továbbá az ipar, a kereskedelem és a mai társadalmi viszonyok allegorikus színekben feltűntetve. Ez volna a menet. A menet után a nép a Vörösmezőn ellátott étellel, itallal, az ünnepélyes „Te Deum” után a Vörösmezőre indulna ki s hogy merre haladjon, az már a rendező bizottság feladata volna. Szükségessé tartanánk, hogy az írók és művészek beleegyezjenek a nép közé, hogy megmutassák a népek, hogy még vannak Magyarországon olyan urak, a kik őszinte szeretettel viseltetnek irántuk akkor is, midőn nincs képviselőválasztás, (Derűség) és hogy tudja meg az utolsó magyar ember is, hogy ezek az írók és művészek a népek igaz barátai, a kiknek szeretete nem önzésből, hanem szívből fakad. Ha ezt megtanulja a nép, akkor mi olyan ajándékot adunk neki, a minél nagyobbát senkinek adhat. (Éljenzés.) Kéri a megjelenéseket, hogy karolják fel tervét. Az ő meggyőződése az, hogy ha úgy jó és a tervet is igaz, akkor lehetetlen, hogy a terv ne sikerüljön. (Lelkes éljenzés.)

Most Rákosi Jenő fejtette ékes költői nyelven március 15-ikének jelentőségét. Mire Zala György a képzőművészek nevében magasztalta Feszty tervét, megígérve, hogy ő és karsztái mindent elkövetnek annak megvalósítása érdekében.

Szatmári Mór az újságírók nevében fejtette ki elismerését a nagyszabású idea iránt és miután lelkes szavakkal hódolt a szabadság geniusának, az újságírók örömteljes csatlakozását jelentette be a szép mozgalomhoz. Indítványozta végül, hogy Feszty Árpádot válasszák meg az egész mozgalom főrendezőjének. (Éljenzés.)

A három bizottságba ajánlt névsor ellen senki sem tett észrevételt, csak Herczegh Mihály rektor kérte a gyűlést, hogy adjon helyet az országos bizottságban az egyetemi ifjaknak és a Nemzeti Szövetségnek.

Fenyő Sándor helyesléssel fogadott felszólalása után a bizottság az indítványokat mind elfogadta.

Pósa Lajos maradt utolsónak a felszólalások fordulatosa sorrendjében. magvas zamatú beszédében a holt halhatatlan homlokára font virágokat, aztán Jókai felé fordulva az élő halhatatlant dicsőítette. Jókai egészen elérzékenyülve halgatta a költői szépséggel beszédet és Hermann Ottó fölébe ugta: — Szitnya magyar!

Majd még egyszer összegezte a mi ülés konkrét eredményét és berekesztette az ülést, a mely egy hazafias és monumentális tervet nagy lépéssel vitt közelebb a szerencsés megoldáshoz.

Milyen élet van Brassóban az oláhok között.

Egyik előkelő oláh polgártársunk „Őszinte szó” címűel következőkéül írja le a brassói oláhok társadalmi életét a vasárnapi Gazetában.

Előre bocsátja, hogy még nagyon sokat kell nekik küzdeni az ellenség ellen — srasmas — hogy dr. Muresan Aurel csak most szabadult ki a rendőrség börtönéből, hogy mindenki úgy járna, mint dr. Muresan, a ki ugyanazt tenné: kéri, hogy ne várják be, hogy Hannibál a kapukig jöjjön, hanem egészítsék ki a küzdők sorait.

„A durva erőszak alkalmazása által annyira lestyedt ellenséggel — dusan — szemben jogunk van arról gondolkodni”. Szomorú tény, hogy henységben és közönyösségben vesztegetjük el mi itt az időt. Főleg itt Brassóban áll az a szomorító kép.”

„Volt idő, midőn a mi városunk — már, hogy az övék, nagy nemzeti tényektől tüdőkölt és a brassóiak az egész országban vezérei voltak az o'hoznak, Baricz György, Muresan Jakab, Copasu János, Muresan Andras és még többek nagy alakjai a mi történelmünknek. Itt alapították a legelső oláh újságot, itt tették egyszerű tanodáink alapköveit. Itt szervezték a legelső jótékony nőegyletet, dalkört, oláh ipar egyesületet, oláh casinót, oláh kereskedők társulatát. Egyszóval egy politikai, valamint társadalmi tekintetben Brassóban dicső (P) multja van, az az, hogy a brassói oláhoknak.”

Ma azonban minden büszkeségünk csak iskoláinkra szorítkozik. Akár mit mondjunk az idők mostohaságáról, tény, hogy mi vagyunk szerencsénknek Kovácsai. Egykor a brassói oláhok voltak a kereskedelmi téren ennek a városnak urai, ma csaknem semmik vagyunk.

Nemcsak szegénytelen, de egészségtelen is volt megszabadni az oláh kereskedőknek az örmény, szász, magyar és zsidó kereskedők elől. És ha az ellenséges kormány — regulim dusan — leszorított a politika küzd teréről, miért nem állunk meg annál nagyobb lelkesedéssel a kereskedelem és a közművelődés küzd terén?

Elpanaszolja, hogy az oláh közművelődési egyet brassói választmányára milyen sötét színben mutatta be magát a Medgyesen tartott közgyűlésen és hogy a kapott felhívás után sem mozdul helyéből.

És mindezekért nem lehet hibáztatni sem ellenségeinket — dusanmi nostri — sem a mostoha időköt, hanem csakis va szenvedély által vezetett vezetőinket. Uram! őriz meg ezektől, mert az ellenségtől — de dusanmi — megvédjük mi magunkat! A mi küzdelmünk — így végzi — nem szorítkozhatik csak a politikai ténykedésre, hanem kiterjedhet a közművelődés és közgazdaság küzd terére is. Harczra tehát mindenütt, a hol a pálya számunkra nyitva áll.”

Ezen sorokból világos, hogy a brassói míveltebb oláhok a szebeni oláh congressuért többé nem törnek fejüköt s hogy legfen-

nebb sajnálják dr. Muresan Aurélt azért, hogy tulbuzgósága miatt nyolcz napra az itteni rendőrség börtönében ült.

A vallás, az egyház szükségességének a felfejtése az ipari szakiskolákban.

Nagyon fontos dologról akarok szólni, mely dolog egyformán érdekli a különböző keresztény felekezeteket. Arról akarok szólni, hogy miként kell felfejteni a keresztény vallás, az egyház szükségességét az ipari szakiskolákra.

S hogy miért épen az ipari szakiskolákban, annak az az oka, mert ezeknek a növendékei fogják képezni az iparos osztály értelmi részét. Azért is, mert ezek hallják lépten-nyomon bizonyos társadalmi osztálytól, hogy nincs szükség vallásra, egyházra. Aztán még ott van a felekezetiélküliség országos tervénye.

Lásuk a vallás, az egyház szükségességének a felfejtését. Minden embernek élnie kell. Ezen megélhetésért munkatért kell vállalnia. Hogy e munkatérben sikeresen haladhasson, szüksége van három dologra, mint olyan eszközökre, melyek haladásában segítik.

Ezen eszközök: az értelem, az érzelem, az akarat. De ezeket ki kell művelnie, mert különben nem használhatja fel java érdekében. A példák elegendő mutatják, — a ki nem művelt és a kiművelt értelem közt a különbséget. A falusi emberekéél is mekkora különbség van az irni, olvasni tudó s a többiek között. Különbség van a falusi földműves és városi iparos között. S így tovább. — Érzelmek tekintetében is így van. Durva érzelmű szülőknek rendszerint gyermekük is durva érzelmű. A sátoros cigány szerette a más vagyonát ellopni. A gyermeke is ezt teszi. Most ilyen az érzelmek. Akarata aztán mindig ilyen lesz. Az ilyen értelem, érzelem és akarat nem biztosítja haladását, boldogulását. Mert az értelem háttérbe szorítja a gyengébbet a létért való küzdelemben. — A durva, mogorva, rideg embert senki sem szeret. legyen az orvos, ügyvéd, tanító, tanár, pap, iparos, vagy kereskedő. A rosszulindult embert annál kevesebben fogják szeretni. Ugyanis a tolvajokat, rablókat ki fogja tisztelni? Ine a példák elegendő bizonyítják, hogy az embernek mily nagy szüksége van értelmre, érzelmre és akaratra kiművelésére.

Be is látta az ember ennek a szükségét. Így jött létre aztán az iskola, mely az emberiség művelődésének a szolgálatában állott és áll ma is. Ilyen iskolája volt az emberiségnek a keresztény vallás, az egyház is. Ugyanis a keresztény vallás, az egyház, kezdettől fogva az emberiségnek a szolgálatában állott és áll ma is. Mert értelmét világosította s érzelmét nemestette, és akaratát jóra vezette, s ezt teszi ma is.

Mert Krisztus, a keresztény vallás alapítója s azt mondja az érteleme vonatkozólag, hogy követők legyenek okosok, értelmesek; az érteleme vonatkozólag azt mondja, hogy az emberek legyenek jószívűek, most csak az ilyenek boldogok; az akaratra vonatkozólag azt mondja, hogy az a fő, hogy az ember ne csak ismerje és érezze, hanem tegye is a jót. Ma is ezt tanítja az egyház: Nem tévesztette soha szem elől a gyakorlati életet sem.

Mert tanította az embert munkaszere tetre, törvénytisztelőre, előjárók iránt való engedelmességre, méltánnyosságra. Ezt tanítja ma is. Mert ezekre mindig szüksége volt az embernek, s mindig szüksége lesz, bármely társadalmi formában. Hát vajjon megérdemli-e a vallás, az egyház azt a közönyösséget, melyet sokan viselkednek iránta? Hát vajjon meglőzésre méltó? Nem, mert a vallás, az

egyház, az embernek fejlesztő, művelődő eszköze. Aztán a megélhetésnél elkerülhetetlen az értelem, érzelem és akarat kiművelése. S azért mindaddig, míg ezeknek kiművelését szükségesnek tartjuk, addig be kell látnunk a vallásnak, az egyháznak is szükségességét.

Okos, értelmes ember nem fogja feleslegesnek tartani az iskolát. Épen úgy nem fogja feleslegesnek itélni a vallást, az egyházat, a tanítást, oktatást, a nemes példaadás szempontjából.

Pedig lehetnek sokan, a kik hiányaira mutatnak, s így meglőzésre méltónak itélik. Most azt mondják, hogy az egyházias élet mellett is van bűn. Mintha bizony egybűnt nem merülne fel hasonló hiányok.

Hiszen látjuk, hogy a törvény mellett van igazságtalanság, az orvosi tanulmány mellett is betegség és halál. De azért senki okos embernek nem jutott eszébe, hogy akár az orvostudományt, akár a törvénytudományt kárhóztatta volna, vagy, mint feleslegest méltónak itélte volna a megvetésre.

Nem, mert az emberiségnek szüksége volt és van ma is az orvosi tudományra, a megzavart egészséget helyreállítása végett; szüksége van a törvény-tudományra, az igazságszolgáltatásért. Pedig ugy az orvosi, mint a törvénytudományok még sok értelmes fő tapasztalatára van szüksége, hogy a mutatózó hiányokat kipótolja.

Tehát az orvosi tudomány és törvénytudomány hiányai mellett is léteznek, mert oly igazságokat tartalmaznak, mely igazságok, ha kifejezésre jutnak az életben, az emberiség hasznára vannak.

E tudományoknak életrevalósága gyakorlati alkalmazásukban tűnik ki.

Ilyen életrevaló igazságokat tartalmaz a keresztény vallás is, melynek társadalmi kifejezője, a felekezetekre, a részekre osztott egyház.

Az orvosok testülete, az orvosi igazságoknak a megvalósítója, terjesztője, s az életre alkalmazója. Az ügyvédek, a törvénybírák, a táblabírák, a kuriai bírók, a törvény igazságainak őrizői, terjesztői, megvalósítói.

Az egyház is a keresztény vallásnak az őrizője, s a gyakorlati életre alkalmazója. Ez volt kezdettől fogva, s ez ma is.

(Vége következik.)

Esküdtszéki tárgyalás.

A Tribuna című, cirl betűkkel tele nyomatott papicos ismét foglalkoztatta a kolozsvári esküdtszéket. A lapban, mint már tegnap említettük, rágalmazás foglaltatik a karánsebesi ki. törvényszék bírói kara, a csendőrség és a teregovai járás főszolgabírója ellen. A bíróság így alakult meg:

Szentkereszt Zsigmond br. elnök, Theil István és Dániel Lajos szavazó bírák.

Közvölől Sámí László kir. ügyész.

Jégyző: Jeney Aladár törvénzi jégyző.

Vádott védője: Mán Gyula dr. ügyvéd.

Tolmács: Lehmann Róbert dr.

Felek visszavetéssel nem éltek.

Az esküdtszék a következőleg alakult meg:

Hirschfeld Sándor, Böry Tivadar, Márky Sándor dr., Merza Gyula, Demjén Ágoston,

Tanács József, Kovács József, Jeney Lajos, Tömösváry Zsigmond, Grobois János, D.

Deák József, Fischer Róbert dr.

Pótesküdték: Szekula Ákos, Filep Gábor.

Vádottak közül csak Dreznánt Viktor jelent meg. A kihallgatás rendjén a jelen-

levő vádott előadja, hogy ő Dreznánt Viktor könyvkereskedő, lakik Nagy-Szebenben, 49 éves. 5 gyermeke atyja, legkisebb gyermeke 2 éves. Esküdtszéki büntetve nem volt.

megnyugodni, de különben is, ha St. Claire kisasszony elment, és távozása felett való igazságsága Agátát betegbábé tenné. Gáspár bizonyosan ötöt okolná azért. Tehát nyájósabban beszélve, mint a hogy eddig tévé, azt válaszolta —

— Nem — ne menjen, igazán halás köszönettel venném, ha, miután már itt van, itt maradna! Agátá szereti, hogy maga vele legyen, és természetesen, jelenleg ő az első, akit mindnyájunknak tekintetbe kell venni. Most teázn megylek. Jöjjön velem, Lady Myra Agátá mellett van.

Pearl habozott egy pillanatig, és a meghívást vissza akarta utasítani, de aztán hirtelen megváltoztatta a szándékát, és fejének könnyű meghajtásával, követte ő ladyását a szalonba, Sir Gáspár által kísérvé.

Ó talán attól félt, hogy a mostoha anyja, ha magára lesz hagyatva, vendégüknek az érzelmeit ismét megtálatja sérteni és ezért, rendes szokása ellenére, ott maradt és velük teázott, mi közbe a Pearl édes hangját hallgatta, amint az Agátá betegségeinek a körülményeit részletesen, hosszasan elmondta, csak a baj első okát, minek következtében Agátá fájó gondolataiba mélyedve, a nyitott ablaknál ült, hallgatta el.

Aztán, Sir Gáspárnak néhány ügyesen tett kérdéseire válaszolt, beszélt ennagáról, a nagy bátyja megalatásáról, mostani helyzetéről, mint a nagybátyja adoptált leánya és örökösse, minek a felfedezése a Lady French szemében rögtön megváltoztatta a dolgok állását.

— Milyen kár, mondá magában, hogy az atyja felett az a botrány van! Valóban, ő nagyon jó párti lett volna az én Bobbinnak!

— És most vissza megyek a helyemre, mondá Pearl végre; és a megengednék, hogy a többi étkészememet fent végezhessem,

A cikkért felelősséget nem vállal, a cikk megjelenéséről előzetes tudomással nem bírt, mert neki Marschal nevű nyomdásza van, az felelős mindenért, mi a lapban megjelenik.

A törvényszék felvilágostja, hogy a cikk mint a lapom megnevezett kiadó felelős Vádott kijelenti, hogy a magyar és oláh nyelvet kevésbé érti, és így a cikk tartalma sem értette meg. Ő mint szász, a német nyelvet beszéli. Előző felolvastatja Pacatian Tudor 44 éves g. kel. vallásu szerkesztő és kiadó tulajdonos kihallgatási jegyzőkönyvét, miután ez a férfiú a tárgyaláson nem jelent meg, hanem Romániába ugrott. Felolvastatja a levéltári iratokat, valamint annak a pernek a történetét, mely a Mehádika közösgben történtekről a karánsebesi törvényszéknek lefolyt.

Védő kéri Pacatian ama levelét felolvasztatni, a melyben ez bejelenti, hogy a tárgyaláson nem jelenik meg. Előző ezt megtagadja, Pacatian semmiségi panaszt jelent be.

Az iratok felolvasása után Sámí László terjeszti elő a vádbeszédet. Sok közvetlenséggel szól és rövid beszédben átlátóvá teszi az ügyet.

Olcsó dicsőségre minősíti azt, hogy Pacatian a helyett, hogy állításait bizonyította volna, Romániába elszökött. Bányai főhadnagy, valamint a főszolgabíró kíváncsá a vádolt megbüntetését.

Vádolt német nyelven kijelenti, hogy ő soha sem elegedett politikába. Kéri felmentését.

Védő beszédében reflektál a közvölől beszédére. Ő rágalmazást a cikkben nem lát sem a bíróság, sem a bírói kar, sem a csendőrség, sem a főszolgabíró ellen. Ezt érvekkel igyekszik bizonyítani. Sámí László rá mutat, hogy a Tribuna most 26-ikszor van vádolva. Hol stróhmanat állít, hol megugrta a tettesse. Kéri Dreznán megbüntetését. — Védő viszon válaszában ismét hangzatosítja, hogy vádoltak nem bűnösök. Felmentésüket kéri.

Előző összegezi az eredményeket, felteszi a kérdéseket.

Védő kéri a becsléértékre vonatkozó kérdéseket törlni. A tvszék a kérdések fenn tartását határozza. Védő semmiségi panaszt jelent be.

D. u. 1 órakor vonultak vissza az esküdték.

Az esküdték 12 szóval felmentették Dreznánt Viktort, a rágalmazás és becsléértés vádja alól, kit ennőlfogva a bíróság is felmentett. A megugrott Pacatian a törvényszék körözi.

Parlamentari ketrecz.

Ez aztán az országgyűlés, Melyen ur a süpredék, S az elnöki méltóságnak Léczketrecz a menedék.

Botrány, láрма azelőtt sem Volt valami rikkaság, De nem csoda, hisz' Bécs sol' sem Tagadta meg önmagát.

De az, ami mostan járja, Ahoz nincsen fogható, Pofon lett a t. Házban a Hivatalos megnyitó.

Napirend a verekedés, S ha az ökl is kevés, Egyszerűen bicskát fognak, S a szurás — az érvelés.

nagyon lekötölte éreznem magamat. Lady French, én nem szívesen látott vendég vagyok, és ezt érzem. És a történet után egészen méltányos, hogy ez így legyen. Jobb szeretném, ha a családi körtől visszavonhatnám magamat.

Olyan hangon beszélt, mi Lady Frenchnek értésére adta, hogy, a mit mondott, nagyon komolyan mondta.

— A hogy tetszik, volt a válasz. Természetesen, hogy mindig szívesen fogom látni, midőn társaságával megtisztal.

— Köszönöm. De én egyedül csak az Agátá apólonéja kívánok lenni, semmi egyéb; és Pearl kiment a szobából.

Nagyon különös teremés! jegyezte meg Lady French, midőn az ajtó Pearl után becsapódott. Az ember azt gondolhatná, hogy szívesebben tenne akár mit, mint hogy egy olyan házban maradjon, a hol tudja, hogy a jelenléte nem kedves.

— St. Claire kisasszony Agátáért maradt itt, viszonzá Sir Gáspár röviden, és nem miértünk.

Bánattal és aggálylyal teljeseek voltak a következő napok, mindenik közelebb hozta az Agátá sorsának a világságát, míg végre a Doktorok kinyilatkoztatták, hogy meg fog halni. Agátá erről eleitől kezdve meg volt győződve, és többször kifejezte, hogy nem kíván meggyógyulni.

Nincs semmi, miért élni kívánja, mondá egy napon, midőn Pearl az iskolaszoba ivas ablakában a nyugágya mellett ült, a kis beteg oda vitette magát, hol szívesen fektűt, órákig nézve kedvenceit, vagy a verőfényes dombokat, olyan szomorú lemondással a szemében, a mit látni kimondhatatlanul fájó Pearlnek, mert ő tudta, hogy azt a kifejezést mi hozta oda.

(Folytatás következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. November 30.

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XXXI.

(Folytatás.)

(61.)

Nekem soha sem volt szándékomban de jönni, de Agátá kérésének nem tudtam ellentállani; és miután Őn és Lady French távol voltak, azt gondoltam, hogy néhány napi itlétemmel nem fogok ártani. Visszajövele előtt elmentem volna, de Agátáért nem tehettem.

Elfordult, a mint beszélt. Az interjúv, a mennyire ő volt érdekelve, — be volt végezve. Megmondta, a mit megakart mondani, a megpróbáltatásnak, hogy ötöt ismét lássa, vége volt ez bizonyos megkönnyebbülést érzett azon tény felett, hogy kereszttől esett azon, a nélkül, hogy azt a felindulását elárulja, melytől félt, hogy azt féken tartani nem lesz hatalmában.

Mig ő beszélt, Sir Gáspár úgy állott előtte és nézett rá, mintha meg lett volna igérvé, de Pearl úgy fogadta el a hallgatást, mint az ő szavainak a helyben hagyását és elindult le a csarnokon és a Sir Gáspár köszönésének melegsége felett érzett öröme kihalt szívéből, azon meggyőződés előtt, hogy őt látva, a pillanatnyi öröm elfeledtette vele az atyja bűnét és azt a gyalázatot, a mely miatta ő reá hárult.

Lába a lépcsők első fokán volt, midőn a Sir Gáspár hangja megállította.

— Reményem, hogy itt fog maradni, — mondá, feléje jöve. Feléje el azokat az ostoba bosszulló szavakat, melyeket azon a napon mondtam, midőn a Szegény György történetét elbeszéltem magának! Honnét tudhattam volna, hogy maga az ő és az én ellenségemnek rokona volt? Én —

— Atyám senkinek sem volt az ellensége, — szakítá fölébe Pearl, szikrázó szemekkel — és nem követte el azt a bűnt, melylyel ön vádolja! És én szentül hiszem, hogy ártatlansága egykor teljesen be lesz bizonyítva, ámbar fájdalom, ez a hitem jelenleg reménytelennek látszik! Mindenemet a mivel bírok, készséggel odaadnám, hogy ártatlanságát, melyről meg vagyok győződve bebizonyítsam!

— És én is azt tenném! — mondá Sir Gáspár szeliden; magáért és enmagamért; de félek —

— Ne, ne mondjon többet; ez — ez engem bánt, és veszekedni találnánk. A látszat szerint önnek joga van engem megvetni és gyűlölni; de Agátáért fékezni kell az érzelmeimet, és mint nem szívesen látott vendég az ön házában a fedele alatt kell maradnom.

Itt jön Lady French! Lesz szíves neki megmagyarázni, hogy miért vagyok itt és, ha ő megengedi, miért kívánok itt maradni?

Pearl hidegen beszélt, majdnem büszkén, és kissé hátra lépvé, midőn ő ladyása a lépcsőkön lejött, felemelt fővel állva várakozott, hogy Lady French tegye meg az első közeledést.

Azonban Sir Gáspár volt a kezdeményező.

— St. Claire kisasszony hajlandó itt maradni és Agátá ápolni, — mondá, a mostoha anyját megszólítva, a ki könnyű főbólintással Pearlhez, a szalon felé indult; és

miután az a szegény beteg gyermek azt kívánja, meg vagyok győződve róla, hogy velem együtt kegyed is azt mondja, hogy halás köszönettel fogjuk fogadni, ha St. Claire kisasszony jelenleg a vendégünk marad.

— Nem a kegyed vendége — szolt közbe Pearl gyorsan, mielőtt Lady French válaszolhatott volna; és csak az Agátá apóloné kívánok lenni. Fent fogok étkezni, és jelenlétemmel nem fogom kegyedet terhelni. Egyedül csak Agátáért kérem kegyedet, hogy engedjen itt maradni, és mert ő kívánja, hogy itt legyek.

— Igen — ő mondta azt nekem — válaszolá Lady French gögösen; de St. Claire kisasszony, én azt gondolom, hogy ildomosabb lett volna ide nem jönni.

— Azért jöttem, mert Lady Myra kért, hogy azt tegyem — válaszolá Pearl éppen olyan gögösen.

Nem volt szándékomban egy vagy két napnál hosszabb ideig itt maradni; de Agátá beteg lett és ő kért, hogy ne menjek el. — És ha most hagyom itt, most, midőn azt kívánja, hogy én ápoljam, távozásom az életbe kerülhetne; és a helyem betöltését kegyed egy kissé bajosnak találhatná. Azonban, ha kegyed kívánja, hogy menjek, azt fogom tenni.

De ámbar Lady French sokat adott volna érte, ha azt mondhatta volna St. Claire kisasszonynak, hogy rögtön távozását kívánja, sokkal több világias bölcsessége volt, mint hogy a nem szívesen látott vendégtől való megszabadulásra a kínálkozó alkalmat felhasználja.

Agátának a kívánsága volt az első, amit tekintetbe kellett venni; és Lady French most jött ki a nagy szobából, ahol a leánya életért, az ő gyorsan apádó életéért küzdve fektűt, tehát jelenleg kénytelen volt a saját érzelmeit ignorálni és az elkerülhetetlenbe

Teremőrök, képviselők
Hajba kapnak... Jó dolog...
Nyakra-főre csattanak a
Parlament pofonok.

Egyik nap a képviselők
Dobják ki az elnököt,
Másnap öket dobják ki
Szörnyű lármá, zaj között.

Rendőrök az ellenzékét
Szörnyű módra elverik,
Igy megy ez már napról-napra
Delelőtől estelig.

Persze ez a duhajkodás
Nekünk szörnyen érdekes,
De a Lajthán tul a rendes,
Alkotmányos élet ez...

H. M.

Az első hó.

A tél, csodás fehér ragyogásával, csak oly
áragadóan bájos, mint a tavasz, életre ébredő
virulásával. A szunnyadó természetet, gondos
kézzel ruhazza fel a tél.

Mint egy varázs útjára csillogó fehér le-
pellel vonja be a száradt avart, mit a lég tűn-
dése szőnek a világűrben, apró jegesecskékből. Ugy
a lombtalan fagyalakat, kopár sziklákat, cserjé-
ket, bokrokat, zuzba mártott ecsettel, ezüstösen
csillogó fehérre festi. Mindenfelé juttat művé-
ségeiből. Ablakokra szeszélyesen csodás jégvirá-
gokat fakaszt. Szalma fedeles vityillókat, egyen-
lő fehérséggel von be, a paloták vörösre festett
ládóit tetőivel. Mindent egyenlően részesít nagy
művészetében. Semmitől nem vonja el, azt a
varázs fehér ragyogást, melynek megszerzésében,
ő az egyedüli nagy mester. Bámulattól eltelve
bámul a tél nagyszerűségének, mely tiszta
fehérséggel mindig elragad és a lélek érzelmét,
az egy gondolatát tisztultabbá teszi. Ugy most
is elragadtatva nézzük a mostan 1897. novem-
ber hó 30-án először hulló hóhelyeket, me-
lyek gyorsan szálltak alá a sáros földre.

Oh csak szálljatok kedves hópihéik! hogy
gyönyörködhesünk légben keringő hóféhérségek
varázs szépségében!

Egy-két hóféhére helyke hull a földre.
Elolvad. Ez még nem havazás. Ez még
nem a tél,
De jó utána több is. Felöltöd lassan las-
san tarka barka lesz: tarkák lesznek a hófótok
a tél tudata nehezedik lelkedre.
Mig végre aztán állandóan hóféhére lesz
ház, utca és köröskörül hegy-völgy, bércek és
mezők. Beállt a tél.

... A hó azért egyszer csak elolvad.
Viszajon a napsugár, felhangzik a madárdal és
viszajyeri üde zöldjét a fű, fa és virág.

Ha nem ez már új élet. Nem annak az
esztendőnek az élete.

A régi elszáll visszahozhatatlan!

Egy-két óra hajszálát fedezel föl a fűrted
között.

Kitéped. Ez még nem öszülés. Ez még nem
a véség.

De jön futánna több is. Lassan-lassan
tarka-barka lesz! hóféhére fűrtök takarítják fődét
a véség tudata nehezedik lelkedre.

Mig végre aztán hóféhére lesz a hajad ba-
juszod, szakállad. Megvénültél.

... A véség egyszer csak elmúlik. Visz-
zajó a napsugár, felhangzik a madárdal és visz-
ajyeri aranyhullámát, vagy hollé szárnyait a föld,
üde pirját az araszod.

Hanem ez már nem földi élet. Nem ennek
a létezésének az élete.

A régi elszáll és visszahozhatatlan.

Kérelem.

Ez év utolsó hónapjára hirdetünk
előfizetést

1 frt 50 krjával.

Egyszersmind kérjük mindazon t.
előfizetőinket, kik ez évről előfizet-
ési díjjal

hátralékban vannak,

kegyeskedjenek azt mihamarább meg-
küldeni, hogy a kiadóhivatal számadá-
sait ez évről végleg rendez-
hesse.

A napokban tájékozás végett mindenki-
nek küldünk felszólítást, ki ez évről hátralék-
ban van.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, november 30.

— Gyulai mandátum. Bartha Miklós,
mint gyulai tudósítónk írja: vasárnap reggel
érkezett Gyulára Szilva István, Városv Gyula,

Barabás Béla országgyűlési képviselő kis-
rétében, Bartha-nak és kíséretének fogad-
tatása rendkívül lelkes volt. A vasutól 100
főnyi banderium és a nép ezrei kísérték a
vendégeket a városba. Délután a Kosuth-téren
óriási közönség jelenetében Bartha nagyobb
beszédet mondott melyet a közönség lelkes
éljenzéssel fogadott. Bartha kíséretének
beszédeit is nagy lelkesedéssel fogadták.

— A kegyesrend ünnepe. Az ország-
szerte méltán közismerteknek örvendő kegyes-
tanítórúndnak december 8-án nagy ünnepe
lesz. Ekkor telik be ugyan is háromszáz
éve annak, hogy a rend az első kegyes is-
kolát megnyitotta. Ezt a nevezetes évfordu-
lót a rend összes iskoláiban megünneplik.
Kolozsvárt a kegyesrendiek vezetése alatt
állók r. kath. főgymnasium ifjúsága, Kietly
Károly buzgó és lelkes tanár odaadó vezé-
rése mellett már hetek óta serényen készül
az ünnepélyre, mely igen érdekesnek ígérke-
zik. Közlebből a részletes programot is
bemutatjuk. A pápai szentszék is kivételes
intézkedéseket tett a rendnek e nevezetes
ünnepélye alkalmából. Bucsut rendelt, s kü-
lönösen meghagyta a világi papságnak is,
hogy részt vegyen az ünnepélyeken. A ko-
lozsvári főiskola ünnepélye iránt nagy az
érdeklődés. Az ünnepélyt érdekessé fogja
tenni az is, hogy azon jelen lesz gr. Maj-
láth Gusztáv r. kath. püspök is, a ki utóbbi
itt léte alatt megigért, hogy ha csak ha-
lászthatlan teendők nem gátolják — eljön az
ünnepélyre.

— Kozma Ferencz kir. tanácsos, kolozs-
megye kir. tanfelügyelője tegnap délután az
E. M. K. E. egyik közp. és városi választ-
mányi tagja kíséretében kirándult Kolozsmo-
nostorra. Ott Czecz János kerületi kapitány-
nyal helyi szemlét tartottak arra nézve, hogy
egy iskola és ovoida mely pontra volna felál-
lítandó. A kir. tanfelügyelő jegyzeteket csí-
nált a közvetlenül szervezett tapasztalatokról
és ennek megfelelőleg az illetékes testületek
támogatásának kikérése mellett fogja az ak-
ciózt megindítani. Megjegyezzük, hogy tu-
domásunk szerint Kolozsmonostor népessége
rohamosan növekedik. A lakosság száma pár
év előtt 3 ezer volt, ma már 3600-at felül
mulja. E lakosok nagy része a szegényebb
néposztályhoz tartozik.

Ovoida köteles 3-5 éves	286
Ebből fiu	147
Leány	139
Tanköteles 6-11 éves	440
Ebből fiu	230
Leány	210
Ismétlő tanköt. 12-14 éves	149
Ebből fiu	82
Leány	67

tankötelesek száma összesen: 875

Anyanyelv szerint így oszlanak meg:

Óvó kötelesek közül 286-ból magyar 136,

oláh 149.

Tankötelesekből 240-ból magyar 208,

oláh 232.

Ismétlő kötelesekből 149-ből magyar 56,

oláh 95.

Együtt 875-ből magyar 400 oláh 475.

A tanköteles 875 gyerek részére van

iskola hely

a r. k. iskolában 140 gyermeknek

a g. k. iskolában 100

iskola és ovoida nélkül van 635

Es pedig nem részesülhet semmiféle

óvodai tanításban és nevelésben 286

elemi iskolai 200

ismétlő 149

Ezen a mizerián van hivatva segíteni

az óvoda és iskola felállítására megindult

akció.

— A Mária Dorothea Egyesület Er-
délyrészi Köre által fentartott főziskola tisz-
telettel fordul a nagyközönséghez támogatá-
sért. A megnyitandó karácsonyi bazár alkalmá-
ból az oda küldendő hideg étkek elkészíté-
sét szívesen elvállalja. Megrendeléseket a
legpontosabban és legjobban teljesíti Magos
Jolán kisasszony a főziskola vezetője Külső-
monostor utca 39 sz. a.

— 30,000 forint az Emkének. Debre-
czenből írják: Moricz József, debreczeni lakos
30,000 forintot hagyott az Emkének.

— Kárpát-estély. Egyike lesz a legeli-
tebb mulatásoknak az Erdélyrészi Kárpát-
Egyetemi osztálya által december hó
közepén rendezendő Kárpát-estély, melyre a
meghívók a napokban fognak kibocsátatni.
A védnöki tisztelet Gróf Bethlen András fo-
gadja el.

— Hangverseny. Az ev. ref. theologia
ének és zenekara decz. 8-án hangversenyt
rendez. A programot a közlebből szét-
küldendő meghívók tájékoztatni fogják a köz-
önséggel.

— Házaló tolvajok. Kolozsvár egy idő
óta csak úgy hemzseg a tolvajoktól. Egy
időben a betörések voltak napirenden, most
meg a lopások. Csak úgy nyomtalanul eltt-
nik a házakból egy s más és nem lehet tud-
ni, ki lopta el. Ujabbban azonban már rájöt-
tek sok helyt, hogy kik ezek a tolvajok. Nem

mások mint azok az elzúllott alakok, a kik
őcska ruhát vásárolni bejárnak a házakba.
Ezek az őcskaruhát vásárló férfiak és czi-
gányasszonyok a legszemtelenebb tolvajok.
Kezükbe vesznek egy kosarat, melyet moc-
kos rongyokkal fűznek be. Beállítanak min-
den udvarba, benyitnak minden szobába s
bekiáltják: „Nincsen eladó őcska ruha.” Persze
ha otthon van valaki, nyomban rájuk rivall és
elküldi. Ha senki sem felel, akkor világos, hogy
nincs senki otthon. Az őcskaruhák ekkor ova-
tosan bemegy, összeszedi a kezéigyebe eső
ruhákat, meg egyéb tárgyakat, berakja ko-
sarába, befedi rongyaival és nyugodtan to-
vább megy. Néha-néha egy-egy nagyobb tár-
gyat is elemel: esernyőt, pálcát, és ha látja
is valaki, nem szólítja meg, azt hiszi, hogy
megvette. Így foly ez mindennap. Egy nagy
házban 10-15 lakás is van, mindeniket be-
járja, mindenivel beszél, persze senki sem szó-
lítja meg, mert hiszen őcska ruhát vásárol.
Ilyen eset már számtalanszor történt, újabb
épen ilyen eset történt a Belmonostor-utczán.
A hol egy lakásba benyitott egy ilyen
őcskaruhás s nem lévén a szobában senki,
kabátot, ruhát, kalapot, esernyőt, botot, min-
dent összeszedett és nyugodtan távozott. Ideje
volna már végét vetni ennek a garázdálko-
dásnak, mely már annyiszor adott okot a
panaszra. Leghelyesebb volna szigorú ren-
dellettel betiltani, az őcska ruhát vásárlók
házalását és feljegyeztetni a háztulajdonoso-
kat, hogy ha az ilyesmi mégis előfordulna, az
illetőt azonnal elfogassa a rendőrség által. Ez
által elejét lehetne venni alopások nagy szá-
mának, melyért nap-nap után panaszkodnak
mindenfelől, de elfogni egyet sem sikerül.

— Az egyetemi kör estélyére, a ren-
dezői jelvények már elkészültek és láthatók
is Bittó Rezső üzletében, a ki csinosan állí-
totta ki azokat. Jegyeket az estélyre az
Egyetemi Kör helyiségében 12-1-ig lehet vál-
tani. Az estély napján (decz. 4.) pedig a
New-York szállodának egy ara kijelölendő
szobájában.

— Táncestély. A Bánffy-Hunyadi
„Tigris” szálloda emeleti nagytermében 1897.
december hó 11-én tartandó jótékonycélu
táncestélyt rendez.

— A Burg kapuja. A bécsi Burg
kapuja, — mint Bécsből jelentik — amely
rendesen éjjel-nappal nyitva szokott lenni és
amelytől 1848 óta nem csuktak be, vasárnap
egész nap be volt zárva. A közönség, amely
máskor ezen a kapun át szokott közlekedni,
vasárnap csak kerülő utakon járhatott.

— A Zoltán-féle csukamájolaj
kedve, hatásától az orvosok igen elis-
merőleg nyilatkozik, mert tudvalevő dolog,
hogy e készítmény teszi lehetővé az áldásos
gyógyyszer használatba vételét, különösen
szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az
az angol divat, hogy gyermekeink 2-3 éves
korukban csukamájolaját iganak s ezzel a sok
scepulotikus bántalom kifejeződése meg-
tölthető. A gyermekeket erőteljessé csak e
szár neveli.

Kaphatok: dr. Hintz-féle gyógyszerár,
Burger Frigyes droguista, Tanács József és
Palóczy Lajos gyógyszerárak.

Egyleti élet.

Egyetemi köri önképző kör folyó hó
29-én tartotta az évi első rendes gyűlését. A
gyűlés lefolyása a következő volt: Az elnök
megnyitó beszédet Polcz Rezső ez idei elnök
tartotta, ki beszédében köszönetet mondott
azért, hogy öt választották elnöké és egyut-
tal kifejtette az önképzőkör célját és fel-
adatát.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki meg-
nyitó után Balogh Bertalan olvasta fel hu-
moros elbeszélést „Adossági láz”-át. Majd
Csakó Jenő szavalta a nála megadott nagy
sikerrel Somló Sándor, „Jorik” ez. költemé-
nye. Ezután Török István foglalta el a fel-
olvasási helyet és felolvasta az észak ameri-
kai társadalmi viszonyokról írt, nagy jártos-
ságra való értekezését. Végül Köblös Sámuel
olvasta fel egy pár igen csinos költeményét
és ezzel az indítványok hosszú sorával vé-
get ért.

MŰVÉSZET.

Színházi hírek. Dolovai nábob leánya
Herczeg Ferencz társadalmi színműve holnap
fog színrekerülni.

Az ördög mátkája Géczy István
új népszínműve foglalkoztatja most a nem-
zeti színház összes színművészeit. A szin-
padon folynak a próbák, a szabóműhelyben
készülnek a festői szép toroczkói jelmezek,
melyekhez az eredeti mintákat a helyszínről
hozatta az igazgató. A darabban látható lesz
a „Székelykő” nevű szikla, mely To-
roczkó felett emelkedik s mely nemcsak a
helységnek, de Erdélynek is egyik főneve-
tessége. Ezt a bércezt Keindl Sándor a
színház főfestője minél természetesebben
igyekszik reprodukálni. A híres „Csűrődögölő”
tánczot a darab egyik legkiválóbb alakja Hi-
rós Firtos Están szerepében Vendrei fogja
tánczolni. S. Aldor Juliska, György Ilona,
Turchányi Olga lesznek a darab főnöi alak-
jai, valamennyien festői toroczkói ru-
hában.

A bányamester Zeller dallamos
operettjét adják csütörtökön.

Szerkesztőségi üzenetek.

Felix. N.-Enyed. A kérdéses kátét nem
kaptuk meg.

M. M. Tárcajének mielőbb sorát ejtjük.
Türelem.

M. L.-nek. Kolozsvárt. Mi tudomással
birtunk az esetről, közvetlenül az esküvő
után. A menyasszony édes atyjának ohajtá-
sára nem adtuk közre s nem adhatjuk közre
most sem beküldött kéziratát.

Utazónak. Központi-Szálloda. A kolozs-
vári kereskedők között találhat elég szolid
üzletembert. Az utóbbi napokban történt bu-
kásokból nem lehet az egész kereskedő vi-
lágra mindjárt a legrosszabbat következtetni.

Elmának. M.-Vásárhely. A zenemű fo-
lyóiratok között a „Zenélő Magyarország”
van a legjobban elterjedve, mely mindig a
legújabb és legnépszerűbb dalokat közli. Elő-
fizethetni lehet a „Zenélő Magyarország” ki-
adóhivatalban Budapest, VI. Csengery-
utca 62. a., honnan mutatványszámot in-
gyen és bérmentve küldenek.

R-m. Deés. Kár olyan hübele Balázs
módjára neki rontani a dolognak. Csak ugy
mende-monda után vádolni valakit nem le-
hetünk a segítségére, mert a lap jó hitelét
nem szeretjük kockáztatni.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratait, telefon tudósításait,
és sürgöny-leveleit.)

Önálló vámterület.

Budapest, nov. 30.

Politikai körökben nagy feltűnést
kelt, hogy Lukács pénzügyminiszter éj-
jel-nappal dolgoztatja az önálló vám-
területre vonatkozó javaslatokat.

Verekedés.

Budapest, nov. 30.

Prágában óriási verekedés volt a
német és cseh deákok között.

Egy diákok véresre vertek, egy
másikat késsel súlyosan megsebesítették.

Magyar udvartartás.

Budapest, nov. 30.

Egy bécsi előkelő személyiség ér-
tesülése szerint, előkészületek folynak
a magyar udvartartás beállítására.

Ugyancsak e forrás szerint, má-
justól kezdve vagy a király, vagy Ottó
főherceg állandóan Budapesten fog
lakni.

Hivatalnok miniszterium.

Bécs, nov. 30.

Mindinkább terjed a hír, hogy
Gauchs miniszterelnök hivatalnok mi-
niszteriumot alakít. Ő maga a belügyi
tárcazt tartja meg.

Az új törvényjavaslat.

Budapest, nov. 29.

A képviselőház földmívelésügyi bizott-
sága tegnap tartott ülésében letárgyalta a
munkaadók és a mezőgazdasági munkások kö-
zötti jogviszonyok szabályozásáról szóló tör-
vényjavaslatot.

Az ülésen gr. Bethlen Andrács elnököl-
t a bizottsági tagok igen nagy számmal vet-
tek részt. A javaslat előadója Szily Pon-
grác képviselő választotta meg, a ki a ja-
vaslatot behatóan ismertette, különösen ki-
domborítván azt, hogy a javaslat humánus
és igazságos intézkedései munkaadókra és a
munkásokra nézve egyaránt előnyösek. — Az
előadó beszéde után a földmívelésügyi mi-
niszter ajánlotta javaslatát elfogadásra és ez
alkalommal a munkáskérdést illetőleg igen
fontos nyilatkozatokat tett. Hangsúlyozta a
miniszter, hogy a javaslat által kimerített-
nek nem tartja a kormány akcióját. Intéz-
kedések folytonos és hosszú sorozata szük-
séges nemcsak a földmívelésügyi, hanem a
többi tárcaknál is.

Hogy a kormány mennyi jó akarattal
intézi e kérdést annak s a javaslaton felül
az is egyik bizonyossága, hogy szóló az 1898. évi
kölségvetésébe a munkások sorsának, szel-
lemi, erkölcsi és anyagi helyzetének javítá-
sára új ezimen állandó tételként 155.000 frtot
vett fel.

E tételből szándékozik a kormány tá-
mogatni a helyes irányú munkás egyleteket;
ez összegből szándékozik jutalmazni a jó
munkást a jó gazdasági családtagot ugyancsak
a tétel terhére szándékozik népies felolvasá-
sok rendezését előmozdítani; munkás könyv-
tárakat létesíteni s általában a munkásokkal
jó irányban foglalkozókat jutalmazni.

Ha a törvényhozás a költségvetés ezen
tételét majdan elfogadja, a mostani javaslat
humánus és igazságos rendelkezésin felül
ebből is láthatni fogják a munkások, hogy
nekik legőszintébb és legjobb akarójuk, a
törvényhozás az állam s legnagyobb el-
lenségeik azok, a kik őket dolgotlanságra
öntözik és a törvény és a haza ellen iz-
gatják.

A javaslatához a bizottság több tagja
hozzá szól s így a vitában részt vett az
elnökön, a miniszteren s az előadón kívül
Miklós Ödön, Bedő Albert, dr. Harkányi Já-
nos, Kubinyi Árpád, Kubinyi György, Telegdy
József stb. Lényegbe vágó módosítást azon-
ban a bizottság nem tett, csupán azon egy-
szakaszná, a mely a „Jancsi banko”-val fi-
zető munka adót rendeli büntetni.

Erre vonatkozólag azt javasolja a bi-
zottság, hogy ily esetben a munkaadó is 15
napig tehető elzárással büntetessék s a
kihágási eljárás hivatalból legyen megindít-
ható. A javaslat 22 §. a.) pontját, a mely a
javaslat intenciójával ellentétben azon téves
magyarázatra is alkalmat szolgáltatott
volna, mintha a munkaadó a megbetegült
munkással szemben a szerződést nyomban fel-
bontani jogosult lenne, a bizottság akképen
szövegezte, hogy minden félreértés kizárás-
sá s a szövegben kétségtelenné tétetett, hogy
munkaadó csak az esetben bonthatja fel ily
ezimen a szerződést, ha a munkás képtelenné
vált a munka teljesítésére; időleges megbet-
teglés vagy rosszullet jogozim a felbon-
tásra.

A munkások érdekéből a bizottság a
jogutódra nézve is megezorította a szerződés
felbontásának jogát, kimondván, hogy a jog-
utód a jogelődjé által kötött szerződést a
munka teljesítésének ideje előtt nem 2, ha-
nem csak 4 hónappal megelőzőleg bont-
hatja fel.

A bizottság jelentését legközelebb be
fogja terjeszteni a Háznak, hogy az mielőbb
tárgyalható legyen.

Főszerkesztő:

SARHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfőmunkács:

MAGYAR MIKLÓS.

NYILTTÉR.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ségnek becses tudomására hozni, hogy az

ÓVÁRBAN LEVŐ KÁVÉHAZAT

Fülep Károly úrtól átvetttem, és szemé-
lyes feltéyletem és vezetésem alatt

f. év december hó 1-én,

Czakó Sándor kedvelt zenekarával megnyitóm.

E kávéház ujjonnan átalakítva a jelen-
kor igényeinek megfelelőleg teljesen van be-
rendezve.

Tiszta, jó kávéházi italok, valamint több-
féle asztali és csamege borok valódiságáért és
tisztá kezeléséért felelek.

Sok éven át e téren szerzett tapasza-
lataim azon szerencsés helyzetbe juttattak,
hogy képes vagyok n. b. vendégeim legké-
nyesebb igényeinek is megfelelni, a mind-
igyekezetem oda irányul, hogy engem meg-
tisztelő vendégeimet mindenkör megnyerjem.

Jelszavam: tisztaság, szolidaság s pon-
tosság.

Számos látogatásokat és pártfogáso-
kat kér

Tisztelettel

PANDULA LAJOS.

Csödtőmeg.

A Gámenczy Márton-féle

csödtőmegbe tartozó összes árúk:

Ugymint mindennemű fehérnemü-
ek, vásznak, paplanok, má-
tráczok stb. folyó évi

Deczember 1-t

PUNGUCZ MANÓ

Nagy-utca 2. szám.

Tudomására kívánom hozni a n. é. közönségnek, miután **200** darab hizott sertést vágok egy szalámi-gyár részére s az ebből fennmaradó szalonnát és hajat a legolcsóbb árért árusíthatom el. 963. 1—1.

Zsirnák való szalonna kilója **54** kr., Háznak kilója **60** kr. Továbbá kiknek hizott sertésre volna szükségük élő-sulyban **300—400** kilóig **42** kr.-ban számítom. Fialat malacz **36** kr. kilónként.

Levágott kövér (zsirnák való) egész sertés szalonna és hájjal **52** kr. kilója.

Malacz levágva készen kitakarítva **50** kr. kilója.

Róth és Társai

borkereskedési társaság

— **M E D G Y E S E N.** —**Ajánlják küllőmenti hegyi boraikat!**

Korábbi években beszerzett nagy bor készletünk folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy borainkat dacára az ez évbéli termés hiányának s az ez okozta általános áremelkedésnek, — még nagyon mérsékelt emeléssel árusíthatjuk.

Szétküldés hordókban **56** literen felül és palackokban.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve! 935. 4—8.

Boraink állandóan raktáron vannak **Kolozsvárt:**

Popp Antal kereskedésében külmonostor-utca.

Szászváros: Hollitzer J. Nagyszeben: Wagner Ferencz.
Balászfalva: Komáromy Albert. Székely-Udvarhely: Steinburg Ottó.
Ersébetváros: Mühlsteffen Gusztáv. Brassó: Póro Emil.

A Dr. EGGER-féle

INJECTIO HAMAMELIS VIRGINICA

a leghatásosabb külszer [befecskendezés] férfiak- és nőknél, új és idült folyások valamint csévéntalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény, rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét. 2—3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára **70** kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg ára **1** frt **05** kr., 2 üv. **1** frt **75** kr., 3 üv. **2** frt **45** kr. — Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI. Váci-körút 17. Kapható Kolozsvárt: Biró János, Tanács József és Palóczy Lajos gyógyszerész urnaknál. 966. 1—*.

Disznóhus,

SZALONNA, MARHANYELV
és mindennemű pácztolt husok
füstölés végett elvállaltatnak

Kisbuzs-utca 11. szám alatt.

937. 3—3.

COOPER COOPER & CO LTD

LONDON

legfinomabb eredetű

Ceylon-Teáját

árusítja az

Angol-Gyarmat Társaság

Budapest, V. Perekköz 4.

(a Fürdő-utca és Mérleg-utca között.)
Árjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Vidékre megrendelés fél kgr. és nagyobb mennyiségben bérmentve szállítatik.

Városunkban megrendelhető:

Schwarz Lipót urnál.

946. 5—30.

Nagy végeladás.**FRANK-KISS JÁNOS FIAI**

Kolozsvár, főter 33. szám alatti

üveg-porczellán és lámpa kereskedésében
üzlet felosztás miatt hatóságilag engedélyezett

Végeladás.

Az összes áru, míg a készlet tart, beszerzési-
áron alul árusítatik el.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Teljes tisztelettel

928. 7—0.

Frank-Kiss János fiai.**Nagy végeladás.****Egy szerényebb igényű**

felsőbb leányiskolát — vagy tanítónői képezdét végzett

fiatal leány,

ki egy **9 éves kis leányt** az elemi iskolai tantárgyak
esetleg zongorában is oktatni képes, azonnali alkalmazást
nyerhet.

Bővebb felvilágosítást e lap kiadó-hivatala ad.

959. 2—2.

Karácsonyi ajándéknak

való tárgyak

leszállított áron.

Az idény előrehaladottsága miatt, a raktáramon levő összes

női ruhaszöveteket, francia

flanelleket és barchetteket

mélyen leszállított áron árusítom el, a melyről a n. érd.
közönséget tisztelettel értesítem.

960. 2—2.

Voith Miklós

Kolozsvár, tótér.

A KOLOZSI

MAGYAR KIRÁLYI GULYATELEP

édes tejéből termelt

FRISS THEA VAJÁNAK

kizárólagos raktára

Kónya Sándornál

főüzlet főter 30. sz., fiók-üzlet főter 9. szám

(Br. Jósika-palota.)

964. 1—10.

Asztalos- és kárpitos buor nagy raktár: Kolozsvár, Bel-
monostor-utca 8—10 szám.

A helybeli és vidéki n. é. bútorvásárló közönségnek szives megtekintés végett
kizárólagosan saját műhelyeinkben készült, és választékú

butorraktárunkat

van szerencsénk igen bővebb figyelmébe ajánlani.

Állandóan raktárt tartunk minden stílusban, n. m. barok, angol, renesans, teljes
ébédítő és hálószoba berendezésekkel, szalon garnitúrákat
a legelőadásban kiállítva, mindenféle egyes bútorcsoportokat, egyszerű és finomabb
kivitelben, továbbá elvállalunk minden szakmánkba vágó munkákat, rajz szerinti
elkészítést, egyesintén bármily javításokat vagy átalakításokat a legolcsóbb
árakban.

Bátrak vagyunk meggyezni, hogy töltünk vásárolt bútorokért a teljes jótállást
elvéllaljuk, mivel minden egyes asztal és kárpitos bútor darab s a jót állételetünk
alatt jó és csak legjobb értéket előállított, a kor minden kívánalmának megfelelő
saját készítményt munkákkal szolgálunk.

A n. é. közönség igen bíres pártfogását kérjük

kiváló tisztelettel

746. 22—40.

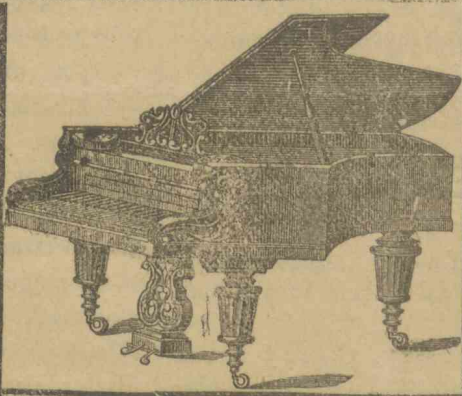
Gaál és Molnár.

Raktár: Belmonostor-utca 8—10. szám. — Műhely: Kis-
Kandia-utca 2. szám.

Legújabb és legjobb WEISZ-féle arcztisztító és bőrszépítő
pomádé, bőrfinomító szappan és arcpor,

a m. kir. egészségügyi hatóság által elismerve és
jóváhagyva, szeplők, májfoltok, pörsekenek, vö-
rös orr és arcz, himlőhelyek, bőrszenny, bőr-
moh és a többi macacs arcztisztítási eszközök ellen
különösen ajánlatik. Hatása már nekány nap alatt
érezhető, különösen levegő-valtozás esetén. Ára
tégelyenként **70** kr. Kis tégely **50** kr. Arczsappan
darabonként **35** kr. Arcpor minden színben ada-
gonként **50** kr. Budapestben kapható: Török József
gyógysz. urnál, Király-u. 12. Mellinger Róza asz-
szonyánál, Király-u. 15. III. em. Neruda Nándornál
Kossuth Lajos utca, valamint az összes drogueriák-
ban és a készítőnél, Weisz Simonnál Budapestben,
III. ker. Lajos-utca 173. 916. 4—4

TRISKA J.

KOLOZSVÁRT.

Ajánlja sőtáter-utca 12. sz. alatt

levő

ZONGORA, HARMONTUM

és

CZIMBALOM

nagy raktárát

a helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe, hol a leghíresebb gyá-
rakból vannak zongorák raktáron, a melyek **350** frittól **1200** forintig
terjedő árakban — 6 évi jótállással — részletfizetésre is kaphatók.

Vannak raktáron iskolai és templomi célra harmonikumok,
valamint Schunda-féle **ezimbalmok** **80** frittól **300** frtig, szintén
igen nagy választékban és gyári áron kaphatók.

Mindenemű zongora és harmonium javítás elvéllaltatik s a
zongora-hangolásokot a czég alkalmazottja: **MIKHÁLY JÓZSEF** a bu-
dapesti Zene-Conservatorium volt hangolója, a legpontosabban eszközi.
50. 47—*. Szives pártfogást kér **TRISKA J.**

Meglepő Ujdonságok.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy tekintettel a karácsonyi
és ujévi idényre érkezett és érkező ujdonságok nagy mennyiségére,
üzletünk felett egy külön teremben telecelni üveg majolika és por-
cellán különlegességekből a kényelmesebb hozzáférhetőség céljából

minta-kiállítást

rendeztünk be, a melynek szives megtekintésére a n. é. közönséget
ezennel tisztelettel meghívjuk.

Miután még jutányos árak mellett a legpontosabb kiszolgálást
ígértünk maradtunk szives pártfogásért esedezve

Teljes tisztelettel

846. 6—0

HUNWALD LIPÓT és FIA

üveg, porcellán és lámpa nagykereskedők

KOLOZSVÁRT FÖTÉR 20. sz.**Meglepő Ujdonságok.****ELADÓ**

három darab tisztavérű pinzgau

tehén,

melyek közül egy drb kisbornyas, 2 darab
bornyudzó.

Értekezhetni Kertész Samuval, Bánffy-Hunyadon.

965. 1—2.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosán kitűnőnek elismert

Portland Cementet

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bár-
mely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

Klemm Pál fakereskedő urnál (Telefon 79.), Tessitori és
Gurisatti beton-vállalati cégnél és Segesváry és Társai
kereskedő urnaknál. 99. (43—x)

Új üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tisztelet-
tel tudatni, hogy a Széchenyi-tér (Babos palotában)

új üzletet

nyitottam, hol mindenféle, u. m: **marha, borju, ser-
tészusok kaphatók.**

Midőn ezen elősorolt kitűnő minőségű áruimat vagyok
bátor a n. érd. közönség becses figyelmébe ajánlani, egy-
szersmind kijelentem, hogy elvem a lehető méltányos ár,
pontos kiszolgálás.

A nagyérdemű közönség szives pártolását kéri

teljes tisztelettel

936. 3—3.

BÁCZ JÁNOS

mémáros.

Erdélyrészi kocsi gyárosok közt legnagyobb kiténtetéssel.

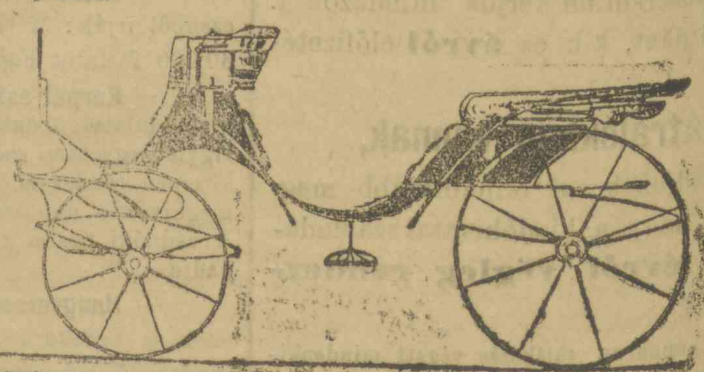
UDVARI ANDRÁS

kocsi-készítő

KOLOZSVÁRT, Hid-utca ('Sigmund-ház.)

Van szerencsém a n. érd. közönség szives tudomására homi, hogy
raktáramon levő új kocsi gyártmányaim a nyár folyamán mind elkelték és
most egy egész új készletet rendeztem be, a legdivatosabb és legtartó-
sabb u. m.: nyitott, fedetes és futókocsikból, valamint a legdiszesebb
és legegyszerűbb szánokból is.

Javítást a legkisebbtől a legnagyobbig, lehetőleg legutányosabb
árért teljesítek.

A mit a n. érd. kocsival rendelkező közönség becses figyelmébe
ajánlok.

Kocsi-lakkirózshoz esak is elsőrangú angol lakkot használok, — a
melyből magamnak állandóan nagy raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

Udvari András,

kocsi-készítő.

Erdélyrészi kocsi gyárosok közt legnagyobb kiténtetéssel.